

Kreditforhold — for ikke at sige umuligt — at faa disse Laan. Derfor vil det i mange Tilfælde kun føre til, at Virksomhederne maa indskrænkes. Man maa ikke glemme, at Landets Kapital er Næringslivets Værktøj; og hvis man ødelægger dette Værktøj, saa tager man i høj Grad Brødet ogsaa fra Arbejderne.

Jeg forstaar derfor ikke, at et saadant Forslag kan fremsættes; men jeg forstaar det mindst, naar man fremsætter det med den Begrundelse, at det skal være et Middel til Gavn for vor Handelsbalance. Kan man virkelig mene, at dette Forslag skulde kunne føre dertil, og kan særlig den højtærede Finansminister mene det? Det er med Glæde, jeg har konstateret, at man nu i vide Kredse var blevet klar over, at man ikke kan blive ved med aarligt at have en stor Overskudsindførsel, som man kun kan dække ved at gøre Laan i Udlandet. Det har jo ikke altid været saaledes. Fra konservativ Side har man i mange Aar staaet ene med den Opfattelse, at der her er noget galt for Landets Økonomi. Det er jo ikke noget, der kun karakteriserer de sidste Par Aar, det er en Skade, vi har lidt under i de sidste 25 Aar; og det er klart, at denne Udvikling har været skadelig, fordi den har været ført i disse 25 Aar, og at den nu, da de økonomiske Forhold er saa meget vanskeligere end tidligere, vil være en Fare for os.

Det er derfor glædeligt, at man nu fra alle Sider er blevet klar over, at her er en Fare, og at man maa søge at stoppe for denne Overskudsindførsel, at man maa sørge for at forhindre, at vi stadig forøger vor Gæld til Udlandet; og jeg tror, at hvis ikke Krigen var kommet med, de faa Aars overordentlig store Indtægter, der satte os i Stand til at betale vor udenlandske Gæld, var vi paa et tidligere Tidspunkt kommet til at lide stærkt derunder.

Men er man paa det rene med det uheldige i Underskuddene paa Handels- og Betalingsbalancen, maa man ogsaa være klar over Aarsagen dertil. Aarsagen er den for ringe Opsparing. Hvis man ikke vil sørge for, at Opsparingen fremmes, er det en uløselig Opgave at bringe Orden i vor Handelsbalance. Man kan ved Importregulering holde Varer ude af Landet; man kan ved Importregulering bringe Indførselen ned; men hvis man ikke drager Omsorg for,

at det, der derved indvindes, aflejrer sig gennem Opsparing, saa vil man kun opnaa, at Udførselen falder i samme Forhold som Indførselen.

Aarsagen til vort Underskud paa Handelsbalancen er den, at vi ikke har foretaget den Opsparing, der behøves for at skabe de nye Virksomheder, som er nødvendige til at skaffe Arbejde til vor Befolkningsforøgelse; det er den, at vi ikke selv besørger denne Opsparing, ikke selv skaffer denne Kapital, men gaar til Udlandets Sparere og lader dem skaffe os den Kapital, som det var naturligt, at vi selv havde skaffet. Det vil i det lange Løb blive dyrere for hele Landets Befolkning, at det ikke selv skaber den Kapital, der er nødvendig; det fordyrer Beboelsesforholdene, det fordyrer Produktionsforholdene, og det fordyrer hele Levemaaden i et Land i høj Grad, at man ikke selv skaber den nødvendige Kapital. Et Land, der ikke producerer den nødvendige Kapital, vil faa en høj Rentefod, lige saa sikkert som et Land, der skaber rigelig Kapital, vil faa lav Rentefod.

Og naar det fra alle Sider ønskes, at vi skal have en lav Diskonto her i Landet, vil det blive en kunstig lav Diskonto, man vil gennemføre, hvis vi ikke skaber den nødvendige Kapital her i Landet. Ved at sammenligne vore Forhold med Sveriges vil man se, at i Begyndelsen af dette Aarhundrede havde Danmark altid en lavere Diskonto end Sverige, fordi Danmark den Gang var et Land, der selv skaffede sig Kapital. Men efterhaanden som vor Gæld til Udlandet er steget, blev Forskellen mellem Danmarks og Sveriges Diskonto mindre. I 1906 blev vor højere, og i Aarene før og efter Krigen har vi haft en betydelig højere Diskonto end Sverige. Det er en simpel Følge af, at vi ikke foretager den nødvendige Opsparing.

Jeg tror derfor ikke, at der er andre Veje til at opnaa det, der er saa ønskeligt for vore Erhvervsforhold, nemlig den lave Diskonto, end at indrette vor økonomiske Politik paa en saadan Maade, at vi selv skaber den nødvendige Kapital. Derfor maa hele Befolkningen være interesseret i, at der finder den nødvendige Opsparing Sted. Det har været Udtryk for en demokratisk Politik, at man gennem Skatte-